

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

13. september 2007,

EÜ asutamislepingu artikli 81 kohase menetluse kohta

(Juhtum nr COMP/E-2/39.141 – Fiat)

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 4274 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(2007/841/EÜ)

- (1) Käesolev otsus, mis on vastu võetud nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 (asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta) ⁽¹⁾ artikli 9 lõike 1 kohaselt, on adresseeritud ettevõtjale Fiat Auto SpA (edaspidi „Fiat“). Selles käsitletakse Fiati, ALFA Romeo ja Lancia sõidukite remontimiseks vajalike tehniliste andmete andmist.
- (2) Tehnilised andmed on andmed, protsessid ja juhised, mida on vaja mootorsõiduki rikkis, katkiste või kasutatud osade kontrollimiseks, remontimiseks või vahetamiseks ja sõiduki süsteemides tekkinud rikete kõrvaldamiseks. Andmeid on seitse peamist liiki:
- põhilised parameetrid (kehtestatud väärtusi käsitlevad dokumendid ning sõiduki mõõdetavate näitajate nimiväärtused, näiteks pöördemomendi seaded, piduri tõhususe näitajad, pneumaatilised ja hüdraulilised rõhud);
 - remondi- ja hooldusoperatsioonide joonised ja etapi- viisilised kirjeldused (teeninduse käsiraamatud, tehnilised dokumendid, näiteks töökvad, konkreetsetel remonditöödel kasutatavate tööriistade kirjeldused ning joonised, näiteks juhtme- ja hüdraulikaskeemid);
 - testimine ja diagnoosimine (sealhulgas veakoodid ja vigade kõrvaldamise koodid, tarkvara ja muud andmed, mida on vaja sõidukite vigade diagnoosimiseks). Suur osa (kuigi mitte kõik) neist andmetest leidub spetsiaalsetes elektroonilistes tööriistades;
 - koodid, tarkvara ja muud andmed, mida on vaja sõidukite elektrooniliste kontrollplokkide (nn ECUd) ümberprogrammeerimiseks, nende algseadistuse taastamiseks ja alglaadimise läbiviimiseks. See andmeliik on seotud eelmisega, kuna tihti kasutatakse ühtesid ja samu elektroonilisi tööriistu vea diagnoosimiseks ning seejärel vea parandamise eesmärgil vajalike muudatuste tegemiseks elektrooniliste kontrollplokkide abil;
 - andmed varuosade kohta, sealhulgas osade kataloogid koodide ja kirjeldustega, ning sõidukite tuvastamise meetodid (st andmed konkreetse sõiduki kohta, mis võimaldavad remontijal kindlaks teha sõidukile koostamise käigus paigaldatud osade identifitseerimiskoodid ja välja selgitada konkreetsele sõidukile sobivate originaalvaruosade koodid);
 - eriaandmed (märked tagasikutsumiste ja tüüpvigade kohta);
 - väljaõppematerjalid.
- (3) 2006. aasta detsembris alustas komisjon menetlust ja edastas Fiatile esialgse hinnangu, milles kahtles Fiati ja tema müügi järgse hoolduse partnerite vahel sõlmitud kokkulepete kokkusobivuses EÜ asutamislepingu artikli 81 lõikega 1.
- (4) Komisjoni esialgse hinnangu kohaselt ei ole Fiat tõenäoliselt avaldanud teatavasse kategooriasse kuuluvaid remondialaseid tehnilisi andmeid ka märkimisväärse aja jooksul, mis on möödunud komisjoni 31. juuli 2002. aasta määruses (EÜ) nr 1400/2002 (asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki vertikaalsete kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes mootorsõidukisektoris) ⁽²⁾ sätestatud üleminekuperioodi lõpust. Lisaks sellele ei olnud Fiat komisjoni uurimise alustamise ajaks ikka veel käivitanud toimivat süsteemi, et võimaldada sõltumatutele remonditöökohtadele tingimusteta juurdepääsu remondialastele tehnilistele andmetele. Kuigi komisjoni uurimise jooksul parandas Fiat juurdepääsu tehnilistele andmetele, eelkõige avades 2005. aasta juunis asjakohase veebisaidi (edaspidi „TA veebisait“), tundub siiski, et sõltumatud remonditöökojad saavad endiselt ebatäielikke andmeid.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1 Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 411/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 203, 1.8.2002, lk 30.

- (5) Esialgses hinnangus leiti, et asjaomased turud, mida mõjutab kõnealune tegevus, on sõiduautode remondi- ja hooldusteenuste osutamise turg ning autoremontijate tehniliste andmetega varustamise turg. Neist esimesel turul kuulus Fiati volitatud võrgustikele väga suur turuosa ning teisel turul oli Fiat ainuke tarnija, kes suutis pakkuda kõiki tehnilisi andmeid, mida on vaja tema sõidukite remontimiseks.
- (6) Lühidalt, Fiati teenindus- ja varuosade edasimüügilepingute kohaselt tuleb tema enda volitatud võrgustiku liikmetel osutada kõiki sõidukimargile ainuomaseid remonditeenuseid ning olla ka varuosade hulgimüüja. Komisjon tunneb muret, et sellised kokkulepped võivad avaldada negatiivset mõju, mida võib veelgi võimendada Fiati suutmatus pakkuda sõltumatutele remonditöökodadele nõuetekohast juurdepääsu tehnilistele andmetele, mille tulemusel luuakse ületamatud takistused ettevõtetele, kes soovivad ja suudavad osutada remonditeenuseid teistsu- guse ärimudeli kohaselt.
- (7) Komisjoni esialgse järelduse kohaselt esitas Fiat sõltumatutele remonditöökodadele tehnilisi andmeid nii, et andmete ulatus ja juurdepääsetavus ei vastanud nende vajadustele. Selline käitumine koos teiste autotootjate sarnase käitumisega võis kaasa aidata sõltumatute remonditöökodade turuseisundi halvenemisele. Eelnev on tõenäoliselt omakorda kaasa toonud märkimisväärse kahju tarbijatele varuosade valiku olulise vähenemise, remonditeenuste hinna tõusu, remonditöökodade valiku vähenemise, võimalike ohutusküsimuste ja uuenduslike remonditöökodade puudumise näol.
- (8) Asjaolu, et Fiat ilmselt ei võimalda sõltumatutele remonditöökodadele nõuetekohast juurdepääsu tehnilistele andmetele, võib takistada müüjijärgse hoolduse partneritega sõlmitud kokkulepetel saada kasu määruses (EÜ) nr 1400/2002 ette nähtud erandist, sest vastavalt selle määruse artikli 4 lõikele 2 ei kohaldata erandit juhul, kui mootorsõidukite tarnija keeldub tagamast sõltumatutele ettevõtjatele juurdepääsu tehnilistele andmetele, diagnostika- ja muudele seadmetele, tööriistadele, sealhulgas asjakohasele tarkvarale, või väljaõppele, mis on vajalik mootorsõidukite remondiks ja hoolduseks. Määruse põhjenduse 26 kohaselt ei tohi juurdepääsutingimuste puhul teha vahet volitatud ja sõltumatute ettevõtjate vahel.
- (9) Komisjon jõudis esialgsele arvamusele, et remondialastele tehnilistele andmetele juurdepääsu puudumise korral ei ole tõenäoline, et Fiati ja tema volitatud remonditööko- dade vahel sõlmitud kokkulepete suhtes saaks kohaldada EÜ asutamislepingu artikli 81 lõiget 3.
- (10) 22. jaanuaril 2007 esitas Fiat komisjonile kohustused, mille eesmärk oli kõrvaldada esialgses hinnangus tõstatatud konkurentsiprobleemid.
- (11) Kohustused lähtuvad põhimõttest, et sõltumatutele ja volitatud remonditöökodadele avaldatavate andmete ulatuse kindlaksmääramisel ei eelistata üht liiki tööko- dasid teistele. Seda silmas pidades tagab Fiat, et kõik Fiati või tema nimel volitatud remonditöökodadele ja/või sõltumatutele importijatele ELi liikmesriikides pakutavad tehnilised andmed, tööriistad, seadmed, tarkvara ja väljaõpe, mis on vajalik mootorsõidukite remondiks ja hoolduseks, tehakse kättesaadavaks ka sõltumatutele remonditöökodadele.
- (12) Kohustuste kohaselt on määruse (EÜ) nr 1400/2002 artikli 4 lõike 2 tähenduses tehnilised andmed kõik andmed, mis avaldatakse volitatud remonditöökodadele Fiati, ALFA Romeo ja Lancia mootorsõidukite remondiks ja hoolduseks. Need hõlmavad tarkvara, veakode ja teisi parameetreid koos uuendustega, mida on vaja elektrooni- lise kontrollplokkide Fiati soovitatud seadistuste sise- stamiseks või taastamiseks, sõiduki tuvastamise meeto- deid, varuosade katalooge, praktilistest kogemustest tule- nevaid ning teatava mudeli või partii puhul tüüpiliste probleemidega seotud lahendusi, tagasikutsumise teateid ja muid teateid niisuguste remonditööde kohta, mida volitatud remonditöökodade võrgustikus võidakse teha tasuta.
- (13) Juurdepääs tööriistadele hõlmab juurdepääsu elektrooni- listele diagnostika- ja muudele remondiks kasutatavatele töövahenditele koos juurdekuuluva tarkvaraga, sealhulgas tarkvara perioodilised uuendused, ning kõnealuste tööriis- tadega seotud müüjijärgseid teenuseid.
- (14) Kohustused on siduvad Fiatile ja temaga seotud ettevõt- jatele, kuid ei ole otseselt siduvad Fiati sõidukimarkide sõltumatutele importijatele. Seetõttu on Fiat nõustunud liikmesriikides, kus ta turustab Fiati, ALFA Romeo ja/või Lancia sõidukeid sõltumatute importijate kaudu, tegema kõik endast oleneva, et lepinguga kohustada kõnealuseid ettevõtjaid Fiatile edastama kõik tehnilised andmed või tehniliste andmete keeleversioonid, mis nad on edastanud volitatud remonditöökodadele asjaomases liikmesriigis. Fiat on kohustunud avaldama kõnealused tehnilised andmed või keeleversioonid viivitamata oma TA veebisaidil.

- (15) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1400/2002 põhjendusele 26 ei ole Fiat kohustatud sõltumatutele remonditöökodadele avaldama tehnilisi andmeid, mis annavad kolmandatele isikutele võimaluse sõidukisse paigutatud kasutamistõkistest kõrvalde hiilida või need välja lülitada ja/või elektronseadmeid uuesti kalibreerida⁽¹⁾ või teha muudatusi mootorsõiduki kiirust piiravates seadmetes. Nagu muid ELi õigusaktides sätestatud erandeid, tuleb ka põhjendus 26 tõlgendada kitsalt. Kohustustes märgitakse, et juhul, kui Fiat otsustab kõnealust erandit kasutada sõltumatutele remonditöökodadele tehniliste andmete avaldamata jätmise põhjendusena, võtab ta endale kohustuse tagada, et andmeid salastatakse vaid põhjenduses 26 sätestatud kaitse eesmärgil ning et kõnealuste andmete puudumine ei takista sõltumatutel remonditöökodadel sooritamast muid toiminguid kui põhjenduses 26 loetletud toimingud, sealhulgas mootori töö juhtimise elektrooniliste kontrollplokkide, turvapatjade, turvavöö eeltingutite või keskluku osadega seotud tööd.
- (16) Määruse (EÜ) nr 1400/2002 artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et tehnilised andmed tuleb sõltumatutele remonditöökodadele teha kättesaadavaks proportsionaalsel viisil. See tähendab, et andmeid ei edastata ühtse pakatina ja et hinna puhul arvestatakse, millises ulatuses sõltumatud remonditöökodajad andmeid kasutavad.
- (17) Nimetatud põhimõtte kohaselt avaldab Fiat TA veebisaidil kõik tehnilised andmed pärast 1996. aastat turule toodud mudelite kohta ja tagab, et kõik ajakohased tehnilised andmed on kogu aeg kättesaadavad TA veebisaidil või selle asemel loodud veebisaidil. Fiat tagab, et veebisait on kogu aeg kergesti leitav ja selle kasutamine on sama mugav kui tema volitatud võrgustike liikmetele tehniliste andmete edastamise meetodite puhul. Kui Fiat või Fiati nimel tegutsev muu ettevõtja muudab ühe osa tehnilistest andmetest volitatud remonditöökodadele kättesaadavaks teatavas ELi keeles, avaldab Fiat andmed kõnealuses keeles põhjendamatu viivitusega ka TA veebisaidil.
- (18) Järgmise kolme liigi tehnilist teavet ei ole veel TA veebisaidil (Fiat on kohustunud selle seal avaldama 31. detsembriks 2007):
- tehniliste andmete tõlked liikmesriikide keeltesse, mis veel ei ole Fiati valduses, kuid mille ELi asjaomaste liikmesriikide sõltumatud importijad talle edastavad;
- teated niisuguste remonditööde kohta, mida volitatud remonditöökodade võrgustikus võidakse teha tasuta, ja
- punktis 21 nimetatud vahenduskeskuste andmed.
- (19) Kohustustes on täpsustatud, et kõnealusele Fiati veebisaidile juurdepääsu eest võetava tasu struktuur põhineb selle CD-ROMi täispaketi aastatellimuse hinnal, mida Fiat edastab oma volitatud remonditöökodadele. Kõnealune hind on 3 356 eurot, lisaks 65 eurot varuosade kataloogi eest, millele lisandub igakuine 134 euro suurune tellimustasu uuenduste eest. Kuid et võtta arvesse määruses sätestatud proportsionaalsuse nõuet, on Fiat nõustunud jaotama juurdepääsutasu *pro rata* kuu, päeva ja tunni kaupa hinnaga 3 eurot tund, 22 eurot päev ja 350 eurot kuu iga sõidukimargi puhul. Fiat on nõus kohustuste kehtivusaaja jooksul säilitama kõnealust juurdepääsutasu struktuuri ja mitte tõstma tasu üle ELi keskmise inflatsioonimäära.
- (20) Fiati kohustused ei piira niisuguste ühenduse või riikide õigusaktidega sätestatud olemasolevate või tulevaste nõuete kohaldamist, millega kohustatakse Fiati tegema sõltumatutele ettevõtjatele kättesaadavaks rohkem tehnilisi andmeid ja/või millega kehtestatakse soodsamad viisid kõnealuste andmete edastamiseks.
- (21) Fiat on kohustunud nõustuma vahendusmehhanismiga kui tehnilisi andmeid käsitlevate vaidluste lahendamise vahendiga, kui sõltumatu remonditöökoda või sõltumatute töökodade ühendus seda taotleb. Vahendusmenetlus toimub liikmesriigis, kus asub taotluse esitanud poole registrijärgne kontor, vastavalt volitatud kohaliku vahenduskeskuse eeskirjadele. Vahendusmenetlus ei piira õigust esitada avaldus riigi pädevale kohtule.
- (22) Otsuses leitakse, et komisjonil ei ole enam põhjust võtta meetmeid kõnealuste kohustuste suhtes. Kohustused on siduvad kuni 31. maini 2010.
- (23) Konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee esitas oma pooldava arvamuse 9. juulil 2007.

(¹) St muuta elektroonilise kontrollploki algseadistusi viisil, mis on vastuolus Fiati soovitatuga.